

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

*«Гармонійні стосунки батьків як чинник
особистісного розвитку підлітків»*

Виконала: здобувачка 2 курсу,
групи ПС-22м
Спеціальності 053 «Психологія»
Солонік Л.Є.
Керівник: Лебідь О.В.,
д.пед.н., проф.

м. Дніпро
2024

АНОТАЦІЯ

Сололнік Л.Є. “Гармонійні стосунки батьків як чинник особистісного розвитку підлітків”

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню проблеми гармонійних стосунків батьків як чинника особистісного розвитку підлітків.

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, формулюються мета, завдання дослідження, обираються методи проведення досліджень, вказується об'єкт і предмет дослідження, практична значущість кваліфікаційної роботи.

Перший розділ присвячено аналізу характеристик міжособистісних стосунків у сім'ї; обґрунтуванню гармонійних стосунків батьків як основи для повноцінного особистісного розвитку дитини; розкриттю основних критеріїв гармонійності стосунків батьків; визначенню психологічних особливостей та критеріїв розвитку особистості у підлітковому віці; обґрунтуванню впливу батьківських стосунків на особистісний розвиток підлітків.

У другому розділі розкрито особливості організації та методів емпіричного дослідження впливу стосунків батьків на особистісний розвиток дитини; подано аналіз та інтерпретацію результатів констатувального експерименту щодо стосунків батьків як чиннику особистісного розвитку дитини; проаналізовано результати дослідження стосунків в батьківських парах; подано інтерпретацію результатів дослідження стосунків батьків в сім'ях з гармонійними, «перехідними» та дисгармонійними стосунками; обґрунтовано результати дослідження особистісного розвитку підлітків і його зв'язку з характером стосунків батьків; обґрунтовано курс інформаційно-просвітницьких та психокорекційних онлайн-вебінарів для батьків «В моїй сім'ї – гармонія».

Висновки містять основні результати проведених досліджень.

Ключові слова: гармонійні стосунки, сім'я, міжособистісні стосунки, батьки, особистий розвиток, особистий розвиток підлітків.

SUMMARY

Sololnik L.E. "Harmonious Relations of Parents as a Factor of Teenagers Personal Development"

The qualification work is devoted to the study of the problem of harmonious parental relationships as a factor in the personal development of adolescents.

The introduction substantiates the relevance of the chosen topic, formulates the purpose, objectives of the study, selects research methods, indicates the object and subject of the study, and the practical significance of the qualification work.

The first chapter is devoted to the analysis of the characteristics of interpersonal relations in the family; substantiation of harmonious parental relations as the basis for the full personal development of the child; disclosure of the main criteria for the harmony of parental relations; determination of psychological characteristics and criteria for personality development in adolescence; substantiation of the influence of parental relations on the personal development of adolescents.

The second section reveals the peculiarities of the organization and methods of empirical research of the influence of parental relationships on the child's personal development; the results of the ascertaining experiment on parental relationships as a factor in the child's personal development are analyzed and interpreted; the results of the study of relationships in parental couples are analyzed; the results of the study of parental relationships in families with harmonious, "transitional" and disharmonious relationships are interpreted; the results of the study of personal development are substantiated.

The conclusions contain the main results of the research.

Keywords: harmonious relationships, family, interpersonal relationships, parents, personal development, personal development of adolescents.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ГАРМОНІЙНИХ СТОСУНКІВ БАТЬКІВ ЯК ЧИННИКА ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ПІДЛІТКА.....	7
1.1. Характеристики міжособистісних стосунків у сім'ї.....	7
1.2. Гармонійні стосунки батьків як основа для повноцінного особистісного розвитку дитини.....	9
1.3. Основні критерії гармонійності стосунків батьків.....	16
1.4. Психологічні особливості та критерії розвитку особистості у підлітковому віці.....	18
1.5. Вплив батьківських стосунків на особистісний розвиток підлітків.....	21
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СТОСУНКІВ БАТЬКІВ НА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ.....	27
2.1. Організація та методи емпіричного дослідження впливу стосунків батьків на особистісний розвиток дитини.....	27
2.2. Стосунки батьків як чинник особистісного розвитку дитини: аналіз та інтерпретація результатів констатувального експерименту.....	40
2.2.1. Аналіз результатів дослідження стосунків в батьківських парах.....	40
2.2.2. Інтерпретація результатів дослідження стосунків батьків в сім'ях з гармонійними, «перехідними» та дисгармонійними стосунками.....	52
2.2.3. Дослідження особистісного розвитку підлітків і його зв'язку з характером стосунків батьків.....	61
2.3. Обґрунтування курсу інформаційно-просвітницьких та психокорекційних онлайн-вебінарів для батьків «В моїй сім'ї – гармонія»...	77
Висновки до розділу 2.....	83
ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90